

G

Geandewei

KERKBLAD

Jaargang 26 - nummer 2
vrijdag 25 januari 2019
editie Leeuwarden e.o.

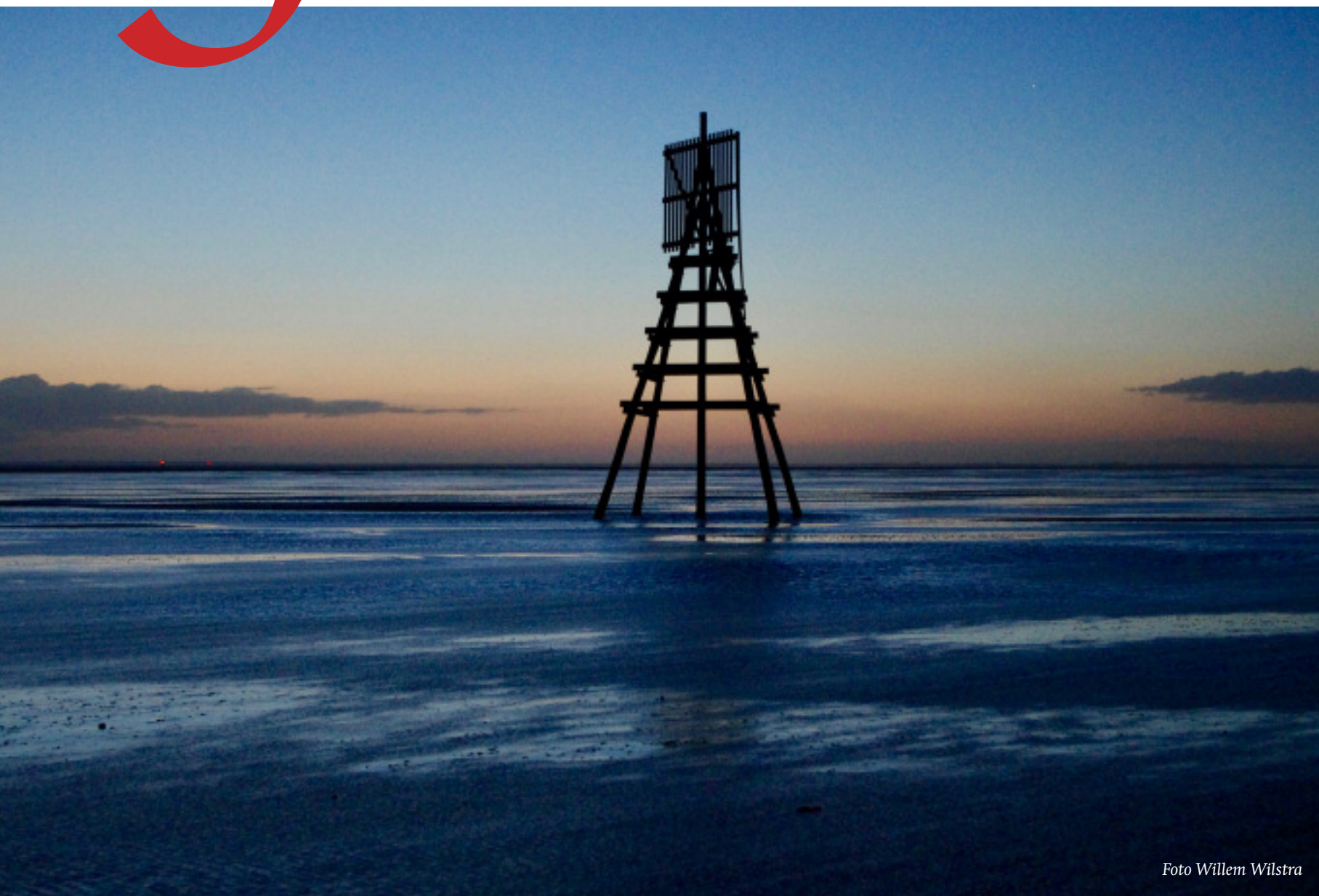

Foto Willem Wilstra

Protestantse
Kerk

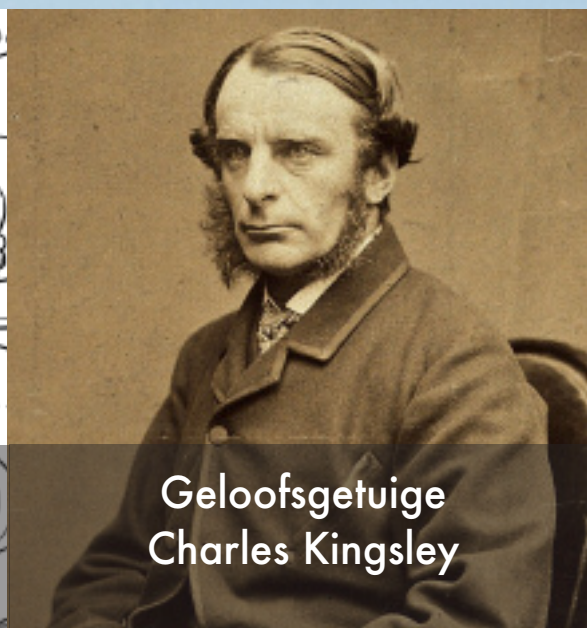
Elke zes uur weer een wonder

We kijken
voortdurend vooruit

Ze stonden klem, maar
toen was er een weg

Geloofsgetuige
Charles Kingsley

Bij de dag

Het begin van een nieuw jaar. Op het moment dat ik deze column schrijf is het jaar nog maar een paar dagen oud, en als u dit leest is de eerste maand alweer over de helft of bijna om.

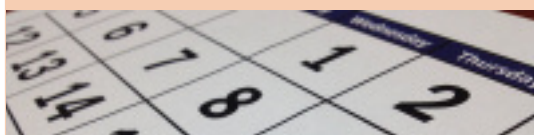
Elkaar een gelukkig nieuw jaar wensen doen we dan al niet meer. En als het een beetje tegenzit zijn de goeie voornemens ook al wat naar de achtergrond geraakt. Bijzonder eigenlijk. We mogen elkaar iedere dag natuurlijk het beste wensen en natuurlijk mogen we iedere dag weer proberen om goeie eigenschappen voort te zetten.

Misschien is dat het ook wel: dat we ons te weinig realiseren dat iedere dag er één is. Een nieuwe dag, door God aan ons gegeven. Een dag waarop we dankbaar mogen zijn voor die nieuwe dag. Een dag waarop we het opnieuw mogen proberen. Maar ook een dag waarop opnieuw iets van ons wordt gevraagd. Onder meer dat we elkaar het beste wensen en gunnen.

Als we het eerlijk bekijken komen we tot de conclusie dat we nog nauwelijks bij de dag leven. We kijken voortdurend vooruit. En gek genoeg moet dan het volgende vaak groter, beter, gezelliger en/of mooier zijn dan dat wat we al hadden. Zit de kunst er niet in dat we juist per dag leven? Jezus roept in zijn Bergrede eenieder daar aanwezig al op om bij de dag te leven en zo zorgen per dag dragelijker te maken. Het is toch ook zo dat een week vaak al anders verloopt dan we zelf hadden ingevuld?

De uiteindelijke controle hebben we niet zelf. Durf jij dat te erkennen en daarmee het leven ook een beetje los te laten? Dan zul je zien dat het je lukt om beter per dag te leven en je in vertrouwen over te geven aan vandaag. Om te genieten van al het moois dat er is, hoe klein de schitteringen soms ook maar kunnen zijn. Het helpt je te koesteren wat je dierbaar is - en te leven in dankbaarheid.

'Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.' (Mattheus 6: 34)

Meditatie Door Hem vind je de Vader terug

'Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoorgrondelijk Zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk Zijn wegen.' (Romeinen 11: 33)
door Rudie Koetje

Wanneer ik naar mijn werk in Leeuwarden fiets, zie ik in de herfst en in het voorjaar vaak zwermen vogels vliegen in V-vorm.

Soms denk ik dan aan mijn ouders, grootouders en overgrootouders die me zijn voorgedaan door hún leven. Ook zij geloofden in God. Maar hadden ook hún strijd tussen het geloof en het dagelijks leven.

Eén van mijn voorouders was boer in Kûbaard. Hij bezat talrijke boerderijen. Rond 1890 was hij voorman van de Doleantie te Kûbaard. (Doleantie = breuk tussen de Gereformeerden o.l.v. Abraham Kuyper en de Hervormden). Zo liet hij de Gereformeerde kerk en de pastorie bouwen. In 1967 vertrok de Gereformeerde gemeente naar Wommels en in de afgelopen tien jaar is zij samen gegaan met de Hervormde gemeente in de Protestantse gemeente Wommels-Hidaard. Zo wijzigt in ruim honderd jaar de kerkgang.

Ondoorgrondelijk

De ontwikkeling van gebeurtenissen in deze tijd en de oneindige verscheidenheid aan ervaringen in deze wereld maakt het onmogelijk de volle betekenis te vatten van Gods wegen. Geen computer zou zelfs het kortste verslag kunnen bevatten van alles wat God in deze seconde aan het doen is, laat staan het belang uitleggen van de gebeurtenissen. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk voor ons menselijk denken.

Een weg

Het volk van Israël stond voor de Rietzee, nadat God hen had verlost uit Egypte. De Farao zat hen achterna met zijn leger. Ze ston-

den klem - en toen was er een weg, die God maakte. Een andere weg dan wat wij mensen zouden kunnen bedenken.

Een weg door de zee. Wat niemand voor mogelijk houdt, waar je als mens niet op zou komen, omdat het volgens ons niet kan: Gods weg was door de zee. Ze konden niet voorspellen hoe die weg zou zijn, ze konden alleen op God vertrouwen en in vertrouwen, achter Mozes en Aäron aan, op de bodem van de zee stappen, gaan over de weg die God had gemaakt.

Er is veel wat onze blik op de weg die God met ons gaat kan verduisteren. Soms doe je het zelf, soms maken anderen het je moeilijk om Gods hand te zien. En dan is er nog de duivel, die er plezier in heeft om ons juist van Gods weg af te leiden, te misleiden.

Daarom geeft God ons een gids, zoals toen Mozes en Aäron, voor ons: onze hoogste profeet en leraar Jezus Christus. Hij is de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader dan door Hem.

En door Hem mag je de Vader terugvinden. Ook al begrijp je Hem niet, wat je ook over Hem zegt of welke vragen je ook hebt en wie zal daar het laatste woord over zeggen? Er blijft zoveel onbegrijpelijk, er zijn zoveel dingen waar wij de hand niet achter krijgen. Eén ding mag je door Jezus Christus zeker weten: Als ik bij Hem ben, het van Hem verwacht, in Zijn spoor ga, mij aan Hem overgeef, dan ga ik op Gods weg, en door Hem zal God grote dingen doen, en wat ik niet verklaren kan en wat ik niet rond krijg, daarin kan ik Hem wel vertrouwen.

Rudie Koetje-van der Berg is kerkelijk werker van Protestantse wijkgemeente De Arke, Drachten

Leesrooster

Week 5, 27 jan. t/m 2 februari

zondag	Ester 3:1-11
maandag	Ester 3:12-15
dinsdag	Ester 4:1-8
woensdag	Ester 4:9-17
donderdag	Ester 5:1-14
vrijdag	Ester 6:1-14
zaterdag	Ester 7:1-8:2

Week 6, 3 t/m 9 februari

zondag	Psalm 82
maandag	Jeremia 1:1-10
dinsdag	Jeremia 1:11-19
woensdag	Jeremia 2:1-13
donderdag	Jeremia 2:14-22
vrijdag	Jeremia 2:23-29
zaterdag	Jeremia 2:30-37

Bij de foto op de voorpagina: Willem Wilstra schrijft: 'Deze week (week 2, red.) weer ervaren hoe groots de Schepping in elkaar steekt... Temidden van het storm-gebruist mocht ik in het vogelwachtershuisje op de Engelsmanplaat 'wonen'. Het water werd hoog opgestuwd en deed dat huisje schudden op haar 'grondvesten'. De wind was zo krachtig, ondanks de beste isolatie van de wanden blies de wind door de stopcontacten naar binnen... Maar o wonder de volgende morgen, de wind was afgenomen en de lucht helder met een mooie zonsopkomst. En het hoge water.... De hele Waddenzee was weer leeggelopen! Hoog - en laagwater, eb en vloed, elke zes uur weer een wonder! Dankbaar dat ik dit mocht meemaken en jullie hierin mag delen!'

Persoonlijk De 'werkelijkheid'

We worden geboren op deze aarde en leren wat 'de werkelijkheid' is. Deze werkelijkheid kun je meten en wegen, voelen met je handen en zien met je ogen. En later leer je dat er veel over te berekenen is met je verstand.. Maar hoe mooi is het als wij als kind al leren dat er ook een 'andere werkelijkheid'! Bijvoorbeeld doordat aan jou sprookjes worden voorgelezen.

door Nelleke Bertnsen

We weten het zelf nog wel uit onze jeugd: in sprookjes zat je nooit vast in 'deze werkelijkheid'. Je kon vliegen of een prinses worden. Er waren kabouters, heksen en feeën. Maar de strekking was altijd dat het leven een tocht is met goede en slechte elementen. Dat het een avontuur is met voorspoed en tegenslag en dat het er om gaat het goede te zoeken. En dat dat uiteindelijk ook te vinden is!

Dat laatste is het mooie. In sprookjes wint uiteindelijk altijd het goede van het kwade. En zo vormen deze sprookjes de verwachtingen van een jong mens. Ze vormen zijn moraal. Ook al leert zo'n mens later - met vallen en opstaan - dat sprookjes wel sprookjes zijn en (nog) niet de werkelijkheid: ze hebben een waardevolle basis gelegd. En zo sluiten ze aan bij een verlangen dat al door God in de mens is gelegd. Want in het hart van een mens is een verlangen gelegd. Daardoor gaat hij op zoek.

Augustinus

We kennen daar vast wel het verhaal over van Augustinus, een geleerde die leefde zo'n 400 jaar na Christus. Hij had veel gezocht in filosofie en wetenschap, maar toen hij op een dag een kind hoorde zingen over God werd hij in zijn hart geraakt. Hij werd uiteindelijk een beroemde kerkvader. Van hem is de uitspraak

'onrustig is mijn hart tot het rust vindt in U.'

Zijn ervaringen zijn verwerkt in lied 908 uit het *Liedboek - Zingen en bidden in huis en kerk*. Daar lezen we in vers 3: *'Ach dat ik u zo laat herkende, Gij die de schoonheid zelve zijt'*. En in vers 4: *'Nu hebt Gij zo mijn hart gewend, dat ik U heb herkend.'*

Herkennen

Want inderdaad gaat het eigenlijk om een 'herkennen' van iets waarnaar je op zoek bent. Vroeger leerden we in de kerk, op school en op de catechisatie dingen die we aanvankelijk niet begrepen. We kregen liederen en teksten voorgeschoteld die we pas later in ons leven leerden waarderen. Soms, in moeilijke situaties, konden we dan uit deze 'bagage' putten en kon er herkenning zijn van wat de geleerde woorden betekenden. Gaat het niet zo met alle 'wijsheid'?

Helaas gaat het in de wereld van vandaag vooral om de ratio, veel om 'het eigen ik' en om 'het hier en nu'. En er is steeds minder ruimte voor het mysterie van God.

Want we kunnen God dus niet narekenen met ons beperkte menselijke verstand. Een verstand dat we hebben gekregen van God om een zinvol leven te kunnen leiden. Hier op deze aarde, in 'deze werkelijkheid.'

Andere werkelijkheid

Toch laat God ons regelmatig weten dat er óók een andere werkelijkheid is. Jesaja profeteerde er al van in de achtste eeuw voor Christus (Jesaja 55 vs 8): *'Mijn plannen zijn niet jullie plannen en jullie wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heer. Want zo hoog als de hemel is boven de aarde, zo ver gaan Mijn wegen jullie wegen te boven en Mijn plannen jullie plannen.'* En Paulus zegt het ook zo mooi in de brief aan de Korintiërs (1 Korintiërs 2:9) *'Wat geen oog heeft gezien en wat geen oor heeft gehoord heeft Hij weggelegd voor wie Hem liefhebben.'* Dus er is een werkelijkheid die wij ons gewoon niet kunnen voorstellen met onze menselijke zintuigen! Maar God kent die werkelijkheid! In 2 Kor. 4 vers 18 schrijft Paulus daarom als opdracht: *'Wij richten ons niet op de zichtbare dingen, maar op de onzichtbare. Want de zichtbare dingen zijn tijdelijk, de onzichtbare eeuwig!'*

Grip

Er ligt veel druk, ook op christenen, om voorbij te gaan aan die 'andere werkelijkheid' die hier, nu, nog niet kan worden waargenomen met onze zintuigen. Dan worden bijvoorbeeld de bijbelverhalen steeds meer uitgerafeld en in kaders gestopt die wij mensen kunnen begrijpen. Want zo denken we grip te hebben op 'de werkelijkheid'. Terwijl er toch aardige televisie-programma's zijn die aantonen hoe onze waarneming niet in staat is om zuiver waar te nemen. Denk aan programma's als *Mindfuck*, waar een gorilla door het toneel loopt die door niemand wordt waargenomen, als de aandacht maar genoeg afgeleid wordt. Trouwens: ook de nodige goochelshows laten dat zien.

Een andere toekomst

Wij mensen nemen beperkt waar want zo zijn we toegerust voor deze wereld. Waarschijnlijk is dat nodig om niet gek te worden van alle indrukken. Maar God heeft uiteindelijk een andere toekomst voor ons! In een andere werkelijkheid! Dat is een heerlijk houvast voor momenten of situaties waarop wij het in deze wereld moeilijk hebben.

C.S. Lewis schreef daar ook heel mooi het volgende over: *'Als we in onszelf een verlangen voelen dat door niets in deze wereld kan worden bevredigd, dan is de meest waarschijnlijke verklaring, dat we zijn gemaakt voor een andere wereld!'*

Het heeft alles te maken met het komende Koninkrijk en de eeuwigheid van God. Dat wat we hier ook nog niet kunnen zien. Maar dat al wel degelijk nabij is, zegt Jezus.

Wat een voorrecht dat wij als Christenen daar weet van mogen hebben!

In een bepaald niet spectaculaire hyacinthenbol zit een prachtige bloem verscholen voor wie geduld heeft. Dit deed fotograaf Willem Wilstra denken aan 1 Kor. 2:9: *'Wat geen oog heeft gezien en wat geen oor heeft gehoord heeft Hij weggelegd voor wie Hem liefhebben.'* Foto: Willem Wilstra

Fotokollum Willem Wilstra

Weagen

Psalm 107 : 11

Der wiene guon dy teagen mei skippen, ryk oan fracht,
de seeën oer en seagen de tekens fan Gods macht.
Doe klonk syn lûd,
Hy spriek en liet in stoarmwyn komme dy't oer de weagen briek,
dat alles brûze en skomme.

Hja tommelen oer de baren as in beskonken man.
Hja rekken yn gefaren.
O God, wat jout ús dan ús kundichheid,
as heech de weagen 't skip optille of delstoarte yn it leech
en wy ferdrinke sille?

God hat har libben sparre,
Hy spriek en foar syn wil binn' waar en wyn bedarre en foel de brâning stil.
Hja ha de haven fûn,
dêr't hja har tank betelje en al it folk yn't rûn Gods wûnder dwaan ferhelje

De kerkdienst (12) Nogmaals: de preek

Het lijkt op het intrappen van een open deur, maar toch moet dat maar: preken is niet gemakkelijk. In protestantse diensten is het de bedoeling dat je naar aanleiding van de Bijbel preekt, maar veel predikanten vinden dat moeilijk genoeg, of ze vinden het moeilijk de relatie met ons huidige geloof en leven te leggen.

door Riemer Roukema

Voorals je als predikant een hoge opvatting over dat preken hebt, omdat de gemeente mag verwachten dat je in de preek het Woord van God brengt, dan kun je denken: wie ben ik als nietig mens dat ik daaraan toe kom? In een gemeente zitten de leden bovendien vaak niet allemaal op één lijn, en hebben ze heel verschillende levenservaringen...

Om die reden is het zo belangrijk dat er voor een predikant wordt gebeden, en dat er in de kerkdienst gebeden wordt om het licht van de Heilige Geest.

Biddende houding

Maar ook is het van essentieel belang dat een predikant zelf die biddende houding heeft bij het voorbereiden van de preek. Zelfs al heb je - zoals ik - veertig jaar ervaring met het voorgaan in kerkdiensten - en dus met het preken - het is altijd weer een waagstuk. In de loop der jaren kan er wel iets veranderen. Het leggen van verbanden met onze eigen tijd en ons leven en geloof kost mij nu weinig moeite meer; de actuele voorbeelden liggen nu voor het oprapen, en dat was in mijn eerste gemeente wel eens anders.

Al met al kan het maken van preken een ambacht worden waarmee je meer en meer vertrouwd raakt. Maar zonder het bidden om inspiratie zou het een puur verstandelijke exercitie kunnen worden, uitgevoerd op de automatische piloot. De gemeente verdient meer dan dat.

Stoomcursussen

Predikanten die de laatste twintig jaar theologie hebben gestudeerd, hebben het nadeel dat in hun studie véél minder tijd aan de Bijbel is besteed dan voorheen. De meesten moesten de Bijbelse talen in stoomcursussen aanleren. Daarvoor zijn die talen te moeilijk, dus zulke predikanten hebben meestal niet de kans gekregen er goed mee vertrouwd te raken. Ook de colleges over de uitleg van de Bijbel zijn de afgelopen decennia drastisch in omvang teruggebracht, ten gunste van praktische vakken en een stage in een gemeente. Er waren wel redenen voor die veranderingen. De synode heeft er zelf op aangedrongen. Maar dat heeft tot gevolg dat beginnende predikanten in hun studie minder goed met de Bijbel vertrouwd zijn gemaakt dan vroeger. Daar komt bij dat niet alle theologiestudenten van huis uit hebben meegemaakt dat daar

dagelijks uit de Bijbel werd gelezen. De trouwdheid met al die verhalen en profeten en apostelen waarmee vroegere generaties zijn opgegroeid, is er dus niet altijd.

Toch zegt dit niet alles. Wie zich als student persoonlijk of in studiegroepen, afgezien van colleges en tentamens, toelegt op het lezen en bestuderen van de Bijbel, kan er wel goed in thuis raken. En vroeger waren er ook al studenten die dat niet deden, en die pas later dankzij het predikantswerk

met de Bijbel meer vertrouwd raakten. Vroeger was dus niet alles beter, want er zijn ook predikanten die toen in principe een gedegen opleiding in de Bijbelvakken hebben gehad, terwijl hun huidige preken toch niet bijzonder aanspreken.

Wat heeft predikant te zeggen?

Dat breng mij op de vraag: wat heeft een predikant in een preek te zeggen? Helaas heb ik heel wat preken gehoord waarvan ik vond dat de Bijbel daarin niet goed werd uitgelegd. Dan werd de kern van een verhaal of van een betoog genegeerd, of de relatie die met het heden werd gelegd was zo gekunsteld of modieus dat ik die niet serieus kon nemen.

Dat heeft deels met mijn eigen voorkeuren te maken. De vroomheid hoeft niet van de woorden af te druipen, maar een preek waaruit geen eerbiedige en zoekende houding ten opzichte van het geheim van het geloof blijkt, overtuigt mij niet gauw. Als God of Jezus of de Geest alleen zijdelings genoemd worden, dan vind ik dat dubieus. Maar het wél noemen van God is geen garantie dat de preek dan vanzelf in orde is; het luistert nauw.

Nu gebeurt het vaak dat de ene kerkganger iets anders in een preek hoort dan de ander. De één verkeert in andere omstandigheden dan de ander, de één heeft een andere achtergrond en opleiding dan de ander, enzovoorts. Uiteindelijk weet ik niet hoe de Geest in een predikant en in een gemeente werkt. Wanneer ik dus kritiek op een preek voel opkomen, geef ik na de kerkdienst toch geen commentaar, maar bedank ik de voorganger, als ik die even spreek. Wordt vervolgd!

Dr. R. Roukema is hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit (Groningen) en vaste medewerker van Geandewei

Geloofsgetuige

Charles Kingsley

'De Bijbel is onterecht gebruikt als een leidraad voor dienders, als opium om lastdieren koest en armen in het gareel te houden.;

* 12 juni 1819, Holne Vicarage
† 23 januari 1875, Eversley (GB)

Marx sprak in soortgelijke woorden. Onafhankelijk van Marx gebruikte Kingsley dezelfde vergelijking. Met een ander doel. Kingsley was een van de eerste christen-socialisten. Als twaalfjarige scholier was hij getuige geweest van een arbeidersopstand in Bristol: drie dagen van rellen in de stad met gebroken winkelruiten, brandende gebouwen, geroofde vaten brandewijn die in brand vlogen en opstandelingen verschroelden, verminkte lijken op straat. Zijn afgrijzen maakte pas veel later plaats voor begrip.

Het revolutiejaar 1848 bracht in heel Europa politieke onrust. In Engeland roerde zich de Chartistenbeweging. Na een uiteengejaagde demonstratie in Londen probeerde dominee Kingsley samen met gelijkgezinden een brug naar hen te slaan, op Waterloo Bridge. Ze begonnen een weekblad - *Politics for the people* - om vraagstukken te behandelen als het kiesrecht en de verhouding van kapitalist en arbeider. 'Als wij niet meevoelen met hun ellenden, zijn wij niet in staat te beoordeelen de geneesmiddelen, die zij zelf voorstellen of die anderen voor hen hebben voorgesteld.' Kingsley verontschuldigde zich voor de voorgangers, waaronder hij zelf, die niet hadden laten zien dat Bijbel 'een Godsstem tegen tyrannen, leeglopers en kwakzalvers' is.

Het blad was geen lang leven beschoren. En ook de opvolger ervan, *The Christian Socialist*, had geen duidelijke economische visie. Maar een kritische preek in 1851 over de boodschap van de kerk aan de werknemers leverde hem wel een preekverbod op. Voor even. Hij was spraakmakend. Uiteindelijk schopte hij het tot kanunnik van de Westminster Abbey, beroemd om zijn vele sociale en historische romans, kinderboeken, gedichten en meeslepende lezingen en preken.

De liefhebber van sport en van de jacht bepleitte ook een 'gespierd christendom'. En Kingsley verzette zich tegen de stroming in de Anglicaanse Kerk die naar het rooms-katholicisme neigde. Maar hij was ook bevriend met Charles Darwin. Kingsley vond het wel een edele gedachte om te geloven dat God eerder een paar oorspronkelijke vormen had geschapen die in staat waren zichzelf te ontwikkelen in andere en beter aangepaste vormen, dan dat er steeds nieuwe scheppingsdaden hadden moeten plaatsvinden voor nieuwe soorten.

Harmen Jansen

Diversen

Alain Verheij spreekt in De Ikker in Burgum over 'God en ik'

Onafhankelijk theoloog, spreker, schrijver en columnist Alain Verheij (30) komt op vrijdagavond 8 februari naar De Ikker in Burgum. Op een vormings- en verdiepingsavond vanuit de Protestantse Gemeente Burgum spreekt hij voor en met de bezoekers over het thema 'geloven, Bijbel en zingeving'. Hij schreef daar zelf het boek *God en ik - Wat je als weldenkende 21e-eeuwer kunt leren van de bijbel* over. Dit werd verkozen tot beste theologische boek van 2018. De avond duurt van 20.00-22.00 uur, De Ikker staat aan de Bulthuis singel 7. Entree: vijf euro inclusief koffie/thee.

NPV -avond in Damwâld over het thema 'Stress de baas?'

De Nederlandse Patiëntenvereniging (NPV) houdt op woensdag 13 februari een themavond over 'Stress de baas?' Spreker is prof.dr. J.W. Maris, emeritus-hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn. De organisatie schrijft in de aankondiging: 'veel mensen ervaren een grote mate van druk en voelen zich vastgelopen. Bijvoorbeeld yoga lijkt voor sommigen een goede manier om stress de baas te worden. De spreker zal proberen voorbeelden te behandelen en handvatten te geven voor het onderscheiden van achtergronden en herkomst van bijvoorbeeld oosterse religieuze bronnen. Maar wat zegt de Bijbel ons over rust vinden? De avond is in de Chr.Geref. Kerk aan de Haadwei 127 in Damwâld en begint om 19.45 uur.

Toneelstuk 'Brieven aan mijn zoon' in vermaning Leeuwarden

Op 27 januari treedt Annerixt Pijlman op in de doopsgezinde kerk (vermaning) aan de Wirdumerdijk 18 in Leeuwarden. Zij brengt om 17.00 uur haar toneelstuk *Brieven aan mijn zoon*. 'De jonge Tabula wordt door keizer aangesteld, om de kerk te bewaken tegen vreemd geloof. Zo komt Tabula als de nieuwe bewaker de kerk binnen. Daar ontmoet zij de schoonmaker, die met zijn geloofsdetector in de harten van de mensen kan kijken. En staan er voor de kerk twee wachters, die zich afvragen waar zij nu eigenlijk op wachten. De geheimzinnige brieven die de kerk blijven binnenkomen, drijven Tabula tot wanhoop. Want wat is geloof? Hoe bewaak je het? Wanneer is het vreemd? En kan je over geloof alleen nadenken, of moet je er ook iets bij voelen?' Een toneelstuk voor jong (vanaf 10 jaar) en oud, en iedereen die zich wel eens heeft afgevraagd waar hij of zij in gelooft. De toegang is gratis, er is een collecte na afloop. Opgave is nodig via koster-dgl@kpnmail.nl of (058) 212 40 73

De Bijbelvereniging Veel vraag naar vertalingen

Stichting De Bijbelvereniging heeft ook in 2018 meer dan 100.000 Bijbels verspreid. Hoewel het kerkbezoek afneemt, ziet de stichting een toenemende gerichte vraag naar Bijbels in veel verschillende talen. Bijna twee derde van de Bijbels die worden besteld zijn in een andere taal dan het Nederlands.

Verschuivingen

In voorgaande jaren waren de talen van de asielzoekers - Arabisch, Farsi, Dari en Tigrinya - koplopers. In 2018 was er een lichte verschuiving naar talen als Pools, Russisch en Roemeens. De Bijbelvereniging ziet dat de vraag uit de gevangenissen, waar ongeveer de helft van de gevangenen een niet-Nederlandse achtergrond heeft, toeneemt in diversiteit. Maar ook vanuit de ziekenhuizen neemt de vraag naar anderstalige Bijbels toe. Dat de samenstelling van de bevolking zich wijzigt wordt hiermee bevestigd.

Nederlands

Aan de hoeveelheid vragen naar Nederlandse Bijbels is merkbaar dat de generatie afneemt die zich heeft afgekeerd van het christelijk geloof, soms boos of vol wrok. Van jongeren, die van huis uit weinig of niets hebben meegekregen van het christelijk geloof, is er juist nieuwsgierigheid naar de Bijbel. Yvonne Zonderop, schrijfster van het boek *Ongelofelijk* constateert een verrassende comeback van religie. De Bijbelvereniging ervaart de juistheid van haar waarneming door de toenemende belangstelling en vraag.

Opvoeding

Daarnaast ziet de stichting dat jonge ouders willen dat hun kinderen de Bijbelse verhalen kennen. Niet altijd omdat zij

zelf gelovig zijn, maar wel omdat zij duidelijk voor ogen hebben dat de Bijbelse verhalen onderdeel zijn van de Nederlandse cultuur. Kennis van deze verhalen ziet men als onderdeel van de opvoeding.

Diversiteit

De Bijbelvereniging biedt alle vertalingen in het Nederlands aan, van de Statenvertaling tot de Bijbel in Gewone Taal. De ervaring is dat de verschillende vertalingen vaak naast elkaar worden gelezen.

Door de andere samenstelling van de bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen ontstaat ook daar een andere vraag. Regelmatig worden kinderbijbels besteld voor verpleegafdelingen of dagbestedingsprojecten. De vraag naar een Bijbel in grote letters, heeft de stichting doen besluiten deze opnieuw te laten drukken. De ambitie is het dat iedereen die belangstelling heeft voor de Bijbel, deze kan lezen; in de eigen taal en passend bij de eigen levensfase. De Groot Letter Bijbel is daar een onderdeel van.

De vraag naar de Bijbel neemt dus, ondanks het afnemende kerkbezoek, eerder toe dan af. Dat is niet verwonderlijk nu grote groepen mensen bezig zijn met het zoeken naar de wortels van de Nederlandse cultuur en samenleving, aldus de Bijbelvereniging.

Informatie

Meer informatie over de Bijbelvereniging op www.bijbelvereniging.nl.

Nashville-verklaring Scriba: pastoraal onverantwoord

Ds. René de Reuver, scriba generale synode, betreurt de naar Nederland overgewaaid Nashville-verklaring, zo stelde hij op 7 januari in een reactie.

'De Nashville-verklaring is theologisch eenzijdig en gesloten en pastoraal onverantwoord. Ze is daarom niet dienstbaar aan het gesprek in gemeenten over gender, seksualiteit en zegen.

Dit gesprek is sowieso niet gediend met verklaringen en statements over en weer, maar komt alleen verder als het op een veilige manier gevoerd wordt op de plek waar het thuis hoort, namelijk in de gemeente. Het kan alleen in een open houding waarin ruimte is voor ieder om zich uit te spreken en gehoord te worden.

In november jl. heeft de generale synode van de Protestantse Kerk uitgesproken dat in de

kerk van Jezus Christus ieder mens als beelddrager van de Schepper, aangeraakt door de liefde van Christus, van harte welkom is en zich thuis mag voelen.

Bovendien heeft zij, in tegenstelling tot de verklaring van Nashville, uitgesproken dat de Protestantse Kerk geen waardeoordeel uitspreekt over de seksuele geaardheid van haar leden noch over het huwelijk of andere levensverbintenissen.

Deze terughoudendheid is noodzakelijk voor een veilig en open gesprek over seksualiteit en gender in de gemeenten.'

bron: protestantsekerk.nl

Persoonlijk God 2.0 (deel 2)

In twee artikelen (voor het eerste zie Geandewei 1-2019) denk ik na over een andere manier van spreken over en geloven in God dan vroeger. Het gaat niet over God die alles ziet en doet. Maar over God die in alles en allen aanwezig is en in wie alles en allen leven en bewegen naar een woord van de apostel Paulus. Ik noem dat God 2.0.

door ds. Pieter Lootsma

Incarnatie: God is hier

We hebben in de christelijke theologie het woord incarnatie geleerd. Letterlijk betekent 'incarnatie' vleeswording. Hiermee wordt mede door de evangelist Johannes bedoeld dat God 'vlees en bloed is geworden' in Jezus. 'Jezus is de incarnatie van God'.

Maar nu denk ik vaak: Kunnen wij God wel ervaren zonder incarnatie? En dan incarnatie niet exclusief in Jezus van Nazareth, maar God geïncarneerd in alles wat wij in de natuur tegenkomen. In mensen bijvoorbeeld. Of in een verschijning van een dier. Hierbij denk ik aan de ezelin van Bileam in Numeri 22. In bomen en planten ook. Ik denk bijvoorbeeld aan de brandende doornstruik bij Mozes in Exodus 3. Zelfs een steen kan een openbaring worden van God zoals bij Jakob in Bethel (Genesis 28). Of de sterren in de nacht.

Of kan ik hier misschien beter spreken van een symbool? En kan dan niet letterlijk en figuurlijk alles worden tot een symbool voor wat / wie wij God plegen te noemen?

Wanneer wij hiervoor open durven te staan, kan God voor ons in alles en iedereen zomaar oplichten.

Vraag

Soms komt God ook tot uitdrukking in een vraag. Of scherp en kort door de bocht gezegd: De vraag is God. Ik denk bijvoorbeeld aan de eerste vraag in het boek Genesis: 'Adam, waar ben jij?' (Genesis 3:9) Het is de kritische vraag van God, zeggen we meestal. Maar ik denk dat de vraag God als het ware onthult. De vraag is een incarnatie van God. Of: God komt naar ons toe in de vraag. De vraag is Gods stem. Nu zeg ik hier: de vraag is God. God 2.0

Zoals ook bij het verhaal van Abel en Kaïn: 'Kaïn, waar is je broer Abel?' (Genesis 4:9)

In plaats van een vraag kan er ook een opdracht zijn. Zoals bij Abram: 'Ga uit je land etc.' (Genesis 12:1) En bij Mozes in Exodus 3: 'Ga naar de Farao'.

Je kunt het ook als volgt zeggen: God spreekt in de innerlijke stem in ons. Of: In dat diepe innerlijke weten, komt God naar ons toe. Dit diepe innerlijke weten is de incarnatie van God. Abram hoorde en luisterde naar een diepe innerlijke stem. En deze stem was voor hem de stem van God. Meer dan deze innerlijke stem was er niet. Abrams vrouw Sarai bijvoorbeeld heeft niets gehoord. De innerlijke stem in Abram was God.

Mozes kon na veel aarzelingen en tegenwerkingen niet anders dan de diepe innerlijke stem in hem gehoorzamen. Omdat hij tenslotte niet anders kon dan rationeel concluderen en gevoelsmatig vertrouwen dat dit de stem en opdracht van God was.

Ik herhaal wat ik hierboven heb geschreven: Wanneer wij hiervoor ontvankelijk durven te zijn, kan God voor ons in alles en iedereen zomaar oplichten.

God: stem en tegenstem

Wij kunnen God dus op vele manieren tegenkomen. Maar soms ervaren we dat niet zozeer wij naar God toegaan maar dat God ons opzoekt. Hij zoekt de confrontatie. God is dan de tegenstem.

Persoonlijk hoor ik vaak Gods tegenstem juist in menselijke, profetische stemmen die ons confronteren met verkeerde daden en fout beleid.

In alle hierboven genoemde voorbeelden uit de Bijbel klinkt ook dit confronterende aspect van God. In de vraag aan Adam 'Mens waar ben jij?' en bij Kaïn: 'Kaïn, waar is je broer Abel?'

Ook bij Abram en Mozes zien we dit. Abram hoefde niet zo nodig van zichzelf te vertrekken naar het onbekende. Bij Mozes is dat helemaal het geval. Hij wilde beslist niet naar de farao. Te gevaarlijk. Maar de tegenstem leidde hem weg uit het vertrouwde leven. God als confronterende tegenstem.

Lijden

'Waar is God als mensen lijden, gemarteld worden en gedood?' vragen mensen.

Langzaam heb ik voor mezelf ontdekt dat wanneer mensen lijden of waar de natuur lijdt, God zich kan openbaren. God kan zich zowel verhullen als onthullen in een lijdend mens en in de natuur in nood. Het lijden gaat m.i. niet buiten God om. God is de lijdende. En juist deze lijdende vraagt ons: 'Mens waar ben jij?' 'Waar is je broeder, je zuster?'

Toen ik dit voor het eerst in m'n leven hoorde en ging inzien, heeft dit inzicht mij in mijn persoonlijk verdriet gedragen. Het was alsof God naast mij kwam lopen. Met Psalm 23 er-voor ik: 'Hij is mijn stok en mijn staf; zij geven mij moed.'

Kan God ook in gestorvenen oplichten?

Wanneer wij sterven, sterft in zekere zin het licht in ons. Maar gestorvenen kunnen nog steeds licht verspreiden. Soms ervaar je iemands aanwezigheid en licht ook al is zij of hij gestorven. Vooral gestorven geliefden zijn er en spreken tegen ons. En grote figuren als Martin Luther King en vele anderen binnen en buiten de kerken. Na hun sterven klinken hun woorden vaak nog dieper dan tijdens hun leven. Is opnieuw Jezus van Nazareth hiervan niet het voorbeeld bij uitstek? Blijft zijn Geest van liefde en gerechtigheid niet vele generaties bezielen? Juist in of na zijn dood spreekt Hij. Is Hij hier. Wordt Hij daarom ook niet de opgestane genoemd?

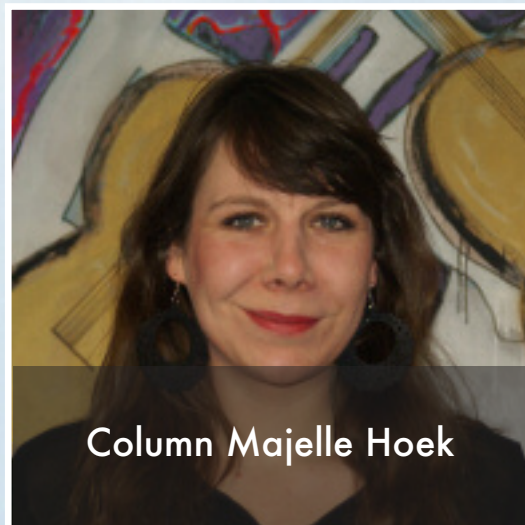
En zou omgekeerd, analoog hieraan God ook niet in onze dood bij ons kunnen zijn? Zodat wij blijven geloven en uitspreken dat wij 'in God geborgen zijn'. 'Dat wij in de dood in zijn genadige handen zijn.' Of met oude bekende woorden: 'In de hemel'.

Zo blijft God ook in gestorvenen oplichten.

Pieter Lootsma uit Leeuwarden
is emeritus- predikant

VOLGENDE KEER in Gaan d'ewei

*‘Jezus joeg hen allemaal de tempel uit, met
hun schapen en runderen.’*

